

Anne Griffin
Když je vše řečeno
Dybbuk, 2021, přeložila Markéta
Hofmeisterová, 232 stran
TEXT VALENTÝNA ŽIŠKOVÁ
HODNOCENÍ 60 %

Debut Anne Griffin, irský bestseller, jenž získal v roce 2019 cenu Dublin Literary Award a byl přeložen do dvou desítek jazyků, před čtenářem rozevírá životní příběh Maurice Hannigana. Ten se během jedné noci pětkrát noří do hlubin minulosti, aby z nich vynesl to nejdůležitější. Vrací se ale obtěžkán patosem a klišé, jejichž nános je natolik silný, že se pod ním nápadité a silné momenty ztrácí.

Stůl v hotelu, láhev whiskey a stárnoucí irský farmář. Pětkrát si nechává nalít, pětkrát zvedá sklenku k připitku pěti nejdůležitějším lidem svého života – bratrovi, švagrové, synovi, dceři a své ženě. Až na syna, kterému jsou tyto připitky-příběhy adresovány, jsou již všichni po smrti, a i proto je po pár stranách jasné, jak vše skončí a proč má Maurice na výročí smrti své životní lásky potřebu vracet se ke svým nejmilovanějším – je to naposled.

Samotný příběh má potenciál: století očima téměř negramotného irského farmáře, který se v životě setkal s ledasčím – brutalitou boháčů, smrtí bratra, dcery, ale i s osudovou ženou, narozením syna a nabytím obrovského majetku. Potíž je, že autorka síle samotného příběhu nevěřila, alespoň tak si lze vysvětlit patetické pasáže, jež snad mají čtenářovo pohnutí patřičně vygradovat, ale působí právě opačně. Vztah k půdě, dynamika života na maloměstě v průběhu let, traumata z toho plynoucí – témata, která jsou v příběhu jen naznačena, představují potenciál pro mnohem silnější vyprávění. Život a smrt Maurice Hannigana by se měla odehrávat v rovinách, se kterými je lehké se ztotožnit (bolest ze ztráty blízkého, neschopnost začít znovu), ale kvůli zbytečnému přehánění a umělému protahování děje ztrácí svou sílu a autenticitu.

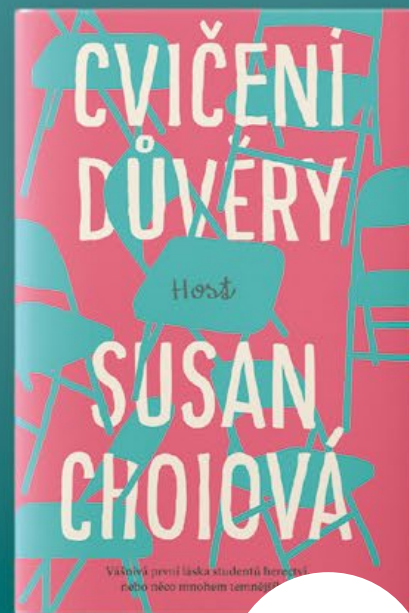
Jan Němec, Petr Vizina
Znamení neznámého
Host, 2021, 256 stran
TEXT MINKA DOČKALOVÁ
HODNOCENÍ 85 %

U nás doma se jí říká kniha s dírou. Publikace, která zaujme už samotným grafickým zpracováním, včetně otvoru uprostřed obálky. Dvojice humanitně vzdělaných autorů vedla během první vlny pandemie rozhovory s devíti osobami různých profesí a životních cest, které často spojuje jediné: láká je zkoumání svého nitra, prožívání a zpracovávání vlastních spirituálních či mystických prožitků. Na stránkách zapálených rozhovorů se prostřednictvím textů setkáváme s hudebníci Shinou, knězem Petrem Vacíkem, malířem Janem Pražanem a překladatelkou Markétou Crowe, svou zkušeností přispívají také básník Adam Borzič, bývalý kurátor a poutník Jiří Zemánek, filozofka Alice Koubová, opat jediného českého zenového kláštera Jiří Hazlbauer nebo také karmelitka, sestra Denisa.

Téma vnitřní zkušenosti je jen těžko zachytitelné slovy. Každý své zážitky popisuje pomocí jiných termínů a některé vjemy se jen složitě verbalizují. Přestože všichni účastníci vyrůstali v jiném prostředí a jejich mentální krajina se navzájem liší, čtenář během četby zjistí, že ony někdy až posvátné zkušenosti jednotlivců mají vždy něco společného. Zdá se, že esence spirituality, ať už se jí v různém kontextu říká jakkoli, je do velké míry univerzální.

Autoři vedou všechny rozhovory společně. Velmi citlivě a zvědavě se doptávají na detaily individuálních zážitků přesahujících racionální vnímání světa, mapují spirituální cestu jednotlivců a pokouší se přinést svědectví těžko sdělitelné zkušenosti. Pro vnímavého čtenáře může kniha fungovat jako médium znovunalezení té stránky lidské existence, na kterou může občas mimoděk, ať už vlivem zrychlené doby, nároků na výkon či materialistické orientace společnosti, pozapomenout.

Vášnivá láska studentů herectví, nebo něco mnohem temnějšího?

Od finalistky
Pulitzerovy
ceny

„Bildungsroman
generace X, matrjoška plná
nespolehlivých vyprávěčů
a záludná skládačka
ovlivněná hnutím #MeToo
a zrádností paměti.“

New York Magazine

HOST
hostbrno.cz